

Regionsudvalgets udtalelse »den nye sociale dagsorden: muligheder, adgang og solidaritet i det 21. århundredes europa«

(2009/C 200/08)

REGIONSUDVALGETS ANBEFALINGER

- Regionsudvalget ser positivt på dagsordenens konsolidering af Kommissionens socialpolitiske arbejde. Det reviderede program og de foranstaltninger, der foreslås deri, består i stor udstrækning af praktiske forberedelser. Programmet indeholder således særdeles få nye udspil, der kan bruges til at gøre EU's socialpolitik mere synlig eller ændre substansen i væsentlig grad;
- Regionsudvalget understreger, at social og regional samhørighed er af stor betydning for gennemførelsen af målene i den reviderede Lissabon-strategi og minder især om det lokale og regionale niveaus centrale rolle for at fremme denne;
- Regionsudvalget påpeger, at økonomiske og sociale foranstaltninger ikke automatisk støtter og supplerer hinanden, men at man konstant må sikre en effektiv og gensidig balance mellem deres mål og midler. Det er især vigtigt nu, hvor hurtige forandringer inden for verdensøkonomien øger borgernes følelse af usikkerhed;
- Regionsudvalget finder det nødvendigt, at der sættes systematisk fokus på EU-politikkernes sociale virkninger. For eksempel har de sociale virkninger af EU's indre marked til tider været uforudsigelige og umulige at forberede sig tilstrækkeligt på;
- Regionsudvalget tilskynder Kommissionen til at indsamle sammenlignelige og multidimensionelle forskningsresultater om, hvordan velfærdsordninger kan effektiviseres yderligere, idet der især lægges vægt på de almene rammevilkår for det lokale og regionale niveau som centrale tjenesteudbydere på social- og sundhedsområdet.

Ordfører: Veikko Kumpumäki (FI/PSE), medlem af regionalrådet i Lapland

Basisdokument:

Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget — Den nye sociale dagsorden: Muligheder, adgang og solidaritet i det 21. århundredes Europa

KOM(2008) 412 endelig

I. POLITISKE ANBEFALINGER

REGIONSUDVALGET

1. ser positivt på dagsordenens konsolidering af Kommissionens socialpolitiske arbejde. Det reviderede program og de foranstaltninger, der foreslås deri, består i stor udstrækning af praktiske forberedelser. Programmet indeholder således særdeles få nye udspil, der kan bruges til at gøre EU's socialpolitik mere synlig eller ændre substansen i nogen væsentlig grad;

2. minder om, at den offentlige høring med henblik på at kortlægge EU's sociale virkelighed var med til at understrege, at borgernes tillid til EU på den ene eller anden måde afhæng af en troværdig europæisk socialpolitik, der er et vigtigt element i den europæiske sociale model. Opbygning af denne tillid er afgørende for fremskridt, reformer og forandringsvilje;

3. understreger, at social og regional samhørighed er af stor betydning for gennemførelsen af målene i den reviderede Lissabon-strategi og påmindelse især om det lokale og regionale niveaus centrale rolle for at fremme denne.

EU's sociale dimension

4. påpeger, at økonomiske og sociale foranstaltninger ikke automatisk støtter og supplerer hinanden, men at man konstant må sikre en effektiv og gensidig balance mellem deres mål og midler. Det er især vigtigt nu, hvor hurtige forandringer inden for verdensøkonomien øger borgernes følelse af usikkerhed;

5. finder det nødvendigt, at der sættes systematisk fokus på EU-politikernes sociale virkninger. For eksempel har de sociale virkninger af EU's indre marked til tider været uforudsigelige og umulige at forberede sig tilstrækkeligt på;

6. anser det for vigtigt, at dagsordenen fastslår, at EU's overordnede sociale mål er uforanderlige, og at EU giver sin støtte til harmoniske, sammenhængende og deltagende samfund;

7. er opmærksom på, at socialpolitikken også skal ses som et element, der beskytter og stabiliserer en harmonisk samfundsudvikling, ikke blot som en faktor for fleksibilitet og forandring;

8. erkender behovet for en mere omfattende social dagsorden og betydningen af livslang læring som et vigtigt led heri. Uddannelse bør dog ikke udelukkende betragtes som en konkurrencefaktor, men dens store sociale betydning bør også anerkendes. Ud over at sikre enkeltpersoners muligheder for at opnå succes må man også sikre social beskyttelse og integration af de borgere, som har været mindre succesrige;

9. understreger betydningen af solidaritet mellem de forskellige befolkningsgrupper, generationer og regioner. Diskussionen om ændringer i befolkningens aldersstruktur og om der er tilstrækkeligt med bæredygtige velfærdsordninger bør udvides til at omfatte alle alders- og befolkningsgrupper, og i den forbindelse bør der også fokuseres på aktiv integration af handicappede og personer med nedsat arbejdsevne;

10. tilskynder Kommissionen til at indsamle sammenlignelige og multidimensionelle forskningsresultater om, hvordan velfærdsordninger kan effektiviseres yderligere, idet der især lægges vægt på de almene rammevilkår for det lokale og regionale niveau som centrale tjenesteudbydere på social- og sundhedsområdet;

11. går ind for, at det europæiske samarbejde udvikles, så det bliver lettere at integrere indvandrere, og understreger, at de regionale og lokale myndigheders ekspertise bør udnyttes i forbindelse hermed.

Den nye dagsordens målsætninger

12. konstaterer følgende, hvad angår programmets tre indbyrdes forbundne målsætninger:

— fokuseringen på at skabe *lige muligheder* må ikke overskygge, at de forskellige politikkers slutresultater er lige så vigtige;

— At skaffe *adgang* må ikke betyde, at man lægger alt for stor vægt på en behovsprøve af tjenesteydelser og overførselsindkomster; man skal snarere se på og sikre, at alle kan få adgang;

— At *udvide solidaritet* indebærer også fleksibel hensyntagen til de forskellige regioners forskellige behov i forbindelse med fastlæggelsen af EU's politik og finansiering;

13. bemærker, at det lokale og regionale niveau har meget at tilbyde et EU, der efterlyser innovation og udvikling. Deres ekspertise bør udnyttes effektivt i en ny social dagsorden.

De overordnede mål

14. er tilfreds med videreførelsen af aktiviteter, som fokuserer på børn og unge, og understreger i den forbindelse især betydningen af forebyggende aktiviteter;

15. bemærker, at man i forbindelse med evalueringen og udviklingen af uddannelsessystemerne ikke blot bør lægge vægt på skolepræstationer, men også på børns og unges velfærd, sikkerhed og trivsel. Der bør også lægges særlig vægt på lærernes pædagogiske færdigheder samt på målet om ligestilling på alle uddannelsesniveauer;

16. tilskynder til, at den åbne koordinationsmetode anvendes til at gøre status over og udvikle lokale og regionale myndigheders løsningsmodeller og arbejdsmetoder samt udbrede information med henblik på en bredere anvendelse heraf; minder i den forbindelse om, at den åbne koordinationsmetode er et frivilligt samarbejde mellem medlemsstaterne;

17. minder om, at vækst og beskæftigelse alene ikke er tilstrækkeligt til at sikre et socialt retfærdigt samfund, men at der på alle niveauer også er brug for en effektiv og ansvarlig socialpolitik;

18. understreger behovet for at indsamle og udbrede mangesidig og forskellig viden med henblik på realisering af effektive flexicity-modeller;

19. understreger, at livslang læring bør komme alle alders- og befolkningsgrupper til fordel og være åbent for alle, hvilket dog kræver, at befolkningen er fuldt informeret, og at udviklingen af voksenuddannelser af høj kvalitet kræver et bredt samarbejde mellem alle myndighedsniveauer og forskellige aktører. Hvad faglige uddannelser angår, bør man især fokusere på, at uddannelsen opfylder arbejdslivets behov, og at uddannelsessystemet kan reagere tilstrækkelig hurtigt på kommende uddannelsesbehov, når det er nødvendigt. Prognoser af uddannelsesbehov bør så vidt muligt udvikles i samarbejde med de lokale og regionale myndigheder;

20. påpeger, at samfundet også har brug for folk med de rette kvalifikationer inden for pleje og omsorg, hvorfor disse også bør medtages som en del af de »moderne kvalifikationer«, der nævnes i dagsordenen;

21. betoner behovet for nye former for uddannelse, der kombinerer arbejde og læring, samt tilskynder de offentlige myndigheder, arbejdsgiverne og borgerne til at tage en åben diskussion om deres ansvar, hvad angår disse ordninger til at kombinere arbejde og uddannelse;

22. understreger målet om at forbedre både arbejdslivets kvalitet og arbejds effektiviteten og anser udbredelse af forskning og god praksis på dette område for vigtigt;

23. er tilfreds med Kommissionens tilsagn om at sikre, at der ikke er nogen modsætning mellem de grundlæggende friheder og rettigheder i EU-traktaten og opfordrer Kommissionen til at indsamle relevante erfaringer, også på lokalt og regionalt niveau;

24. betoner, at der i analysen og udviklingen af de europæiske sundhedssystemer skal tages hensyn til deres bredere aspekter, herunder planlægningen af, kvaliteten af og adgangen til tjenester og arbejdskraft. De regionale og lokale myndigheder, som er de vigtigste udbydere af offentlige social- og sundhedstjenester, er en central samarbejdspartner på dette område;

25. er yderst tilfreds med Kommissionens tilsagn om at sikre, at det indre marked og konkurrencereglerne fremmer udviklingen af sociale tjenester, der er tilgængelige for alle og af høj kvalitet. Det er således vigtigt at sikre et stabilt retsgrundlag for forsyningspligtigheder og skabe de fornødne mekanismer for en åben diskussion og løsning af problemerne med koordination af de sociale tjenester og reglerne for det indre marked. De regionale og lokale myndigheders erfaringer bør indsamles systematisk for at sikre, at den fornødne viden er tilgængelig, og at man i vidt omfang benytter gennemprøvede metoder. Denne forpligtelse omfatter imidlertid ingen omfattende rapporteringspligt for medlemsstaterne, og de lokale og regionale myndigheder skal ikke pålægges en uforholdsmæssig stor forvaltningsmæssig byrde i den forbindelse;

26. opfordrer til, at sociale rettigheder og fælles ansvar prioriteres i EU's indsats for at bekæmpe fattigdom og social udstødelse, samt at man alvorligt overvejer, om fødevarerprogrammer og madbanker bør være en del af den europæiske velfærdsstat i det 21. århundrede;

27. anser det for afgørende at fremme ligestilling mellem mænd og kvinder, udligne de kønsbestemte lønforskelle og skabe reelle muligheder for at forene arbejds- og familieliv;

28. støtter betoningen af den nye politiske prioritet vedrørende ikke-forskelsbehandling, idet EU's store potentiale for at gå forrest i kampen mod forskelsbehandling påpeges.

Regionsudvalgets hovedsynspunkter

29. ser positivt på dagsordenens omfattende indsatsområde, som samler de forskellige sektors aktiviteter. Samtidig opfordrer Regionsudvalget dog Kommissionen til at sikre, at denne fremgangsmåde ikke overskygger væsentligste problemstillinger inden for den traditionelle socialpolitik, f.eks. de voksende indkomstforskelle og den stigende ulighed, og de relevante tiltag for at løse dem;

30. fremhæver, at de tiltag, der foreslås i dagsordenen, har mange forskellige, til tider modstridende, dimensioner, som kræver tilbunds gående overvejelser. For eksempel bør der i forbindelse med fremme af mobilitet også fokuseres på problemerne som følge af, at mange unge flytter bort, og at aldersstrukturen dermed skævvrides i visse regioner. Regionsudvalget understreger, at man også må beskytte den »ikke-mobile« del af befolkningen og sikre lige muligheder i mindre attraktive regioner. Samtidig bør man også overveje miljøvirkningerne af den øgede mobilitet;

31. understreger, at den åbne koordinationsmetode — som enhver anden metode i den europæiske socialpolitik — bør udvikles på basis af medlemsstaternes egne socialpolitiske behov, som bedst forstås i praksis på det lokale og regionale niveau. Da medlemsstaternes og deres regioners situation er meget forskellige, kan det være problematisk at anvende kvantitative socialpolitiske

mål. På EU-niveau skal den åbne koordinationsmetode i første omgang forbedres ved at fokusere den på bestemte nøglespørgsmål, ved at gøre rapportering og forskningsarbejde mere effektivt og ved at sikre, at det regionale og lokale niveau med dets konkrete knowhow, får en øget indflydelse på gennemførelsen og udviklingen af koordinationsprocessen. Derved kan man i betydelig grad øge metodens effektivitet og synlighed og dermed kvaliteten af den europæiske socialpolitik — som er en vigtig del af det europæiske integrationsprojekt. Forbindelserne mellem den åbne koordinationsmetode og de regionale og lokale myndigheder er fortsat alt for svage;

32. gør opmærksom på den sociale dialog på EU-niveau og dens rolle og potentiale i forbindelse med udarbejdelsen og gennemførelsen af initiativer under dagsordenen på lokalt og regionalt niveau.

Bruxelles, den 22. april 2009

Luc VAN DEN BRANDE
*Formand for
Regionsudvalget*
